

Euroopa
Komisjon

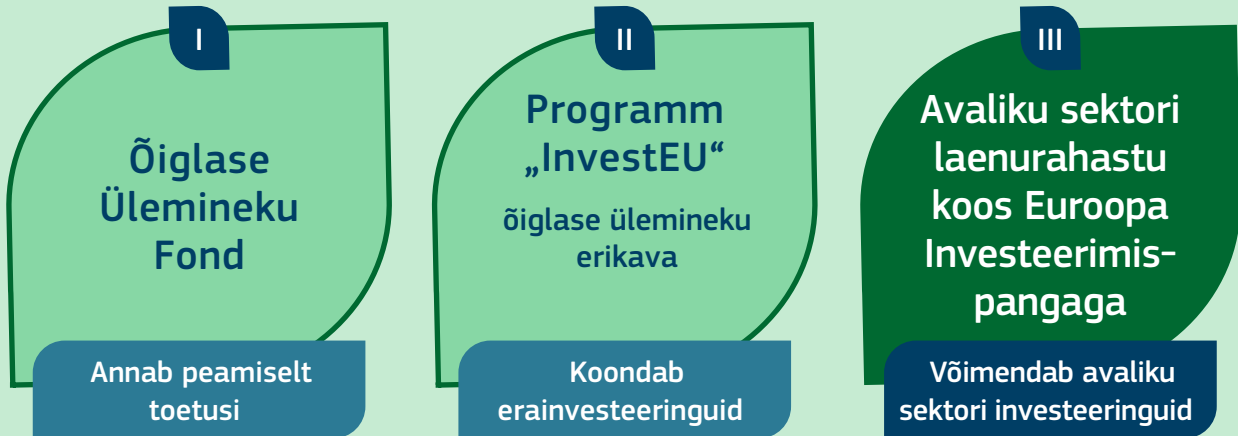
Õiglase ülemineku mehhanismi avaliku sektori laenurahastu toetus- ja laenukomponentide vastastikmõju

Euroopa
Kliima, Taristu
ja Keskkonna
Rakendusamet

Avaliku sektori laenurahastu on õiglase ülemineku mehhanismi kolmas samm, mis on kestliku Euroopa investeerimiskava üks peamisi vahendeid tagamaks, et kedagi ja ühtegi piirkonda ei jäeta kõrvale üleminekul kliimanetraalsele majandusele.

Õiglase ülemineku mehhanism

toetab ja rahastab kõige suuremate üleminekuprobleemidega piirkondi kõigis liikmesriikides

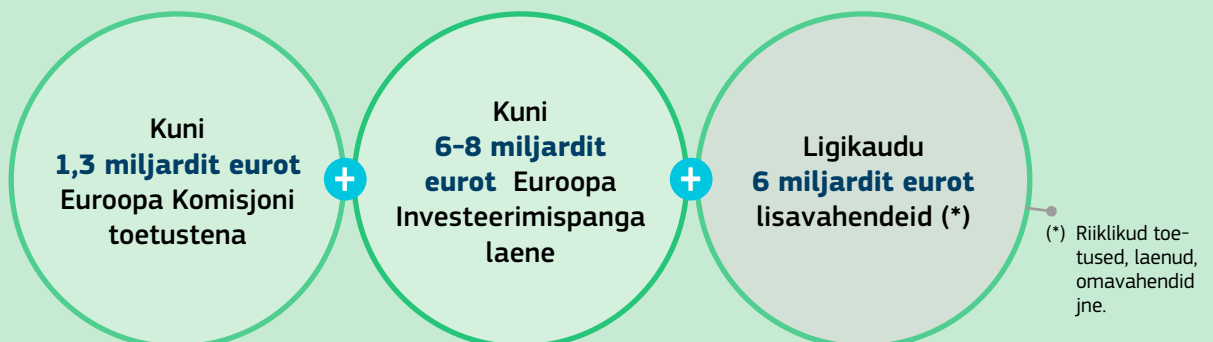

Õiglase ülemineku mehhanism hõlmab juhtimisraamistikku, mis keskendub territoriaalsetele õiglase ülemineku kavadele.

Avaliku sektori laenurahastu on segarahastamisvahend, mis ühendab Euroopa Komisjoni toetusi (kuni 1,3 miljardit eurot) ja Euroopa Investeerimispannga laene (kuni 6-8 miljardit eurot). Kombineeritud toetuse eesmärk on kaasata lisainvesteeringuid Euroopa kõige enam mõjutatud piirkondade avaliku sektori asutustele, et täita arenguvajadusi üleminekul kliimanetraalsele majandusele. Euroopa Investeerimispannga laenu ja Euroopa Komisjoni toetuse kombinatsioon hõlbustab selliste projektide rahastamist, mis ei tooda piisavalt tulu, et katta oma investeerimiskulusid.

Kõige enam mõjutatud piirkonnad on loetletud õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades. Need kavad koostab iga liikmesriik ning nendes tuuakse välja probleemid igal õiglase ülemineku territooriumil ning arenguvajadused ja -eesmärgid, mis tuleb saavutada 2030. aastaks. Avaliku sektori laenurahastu projektid peavad asuma piirkondades või tooma kasu piirkondadele, mis on vastuvõetud õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades loetletud piirkondadena, mida Euroopa Liidu kliimaeesmärkidele üleminek tugevalt mõjutab. Lisateabe saamiseks tutvuge õiglase ülemineku platvormi kaardiga või õiglase ülemineku territoriaalsete kavade loeteluga Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (CINEA) veebilehel.

Avaliku sektori laenurahastu on segarahastamisvahend, mille abil kaasatakse 13,3-15,3 miljardit eurot avaliku sektori investeeringuid

Toetus

Euroopa Komisjon annab edukatele taotlejatele toetust. Toetussumma on teatud protsent laenust: 15% või 25%, kui projekt asub vähem arenenud piirkonnas.

Avaliku sektori laenurahastu toetuse taotlemiseks peab esitama taotluse ühel kahest avatud konkursikutse teemast:

JTM-2022-2025-PSLF-STANDALONE-PROJECTS

eraldi projektidele, mis on seotud EIP või selle finantsvahendajate antud laenuga

JTM-2022-2025-PSLF-FRAMEWORK LOANS

EIP raamlaenuga seotud projektide kogumile (standardne või kooskõlastatud)

Lisateave konkursikutse kohta on rahastamis- ja hankeportaalis (European Commission > Funding and Tenders portal) ning CINEA veebilehel.

Laen

Taotlejad peavad saama laenu ka EIP-lt või ühelt selle finantsvahendajalt. Laenu taotlusi saab esitada igal ajal. EIP-lt taotletud laenud peaksid olema vähemalt 12,5 miljonit eurot (v.a finantsvahendajate antud laenud).

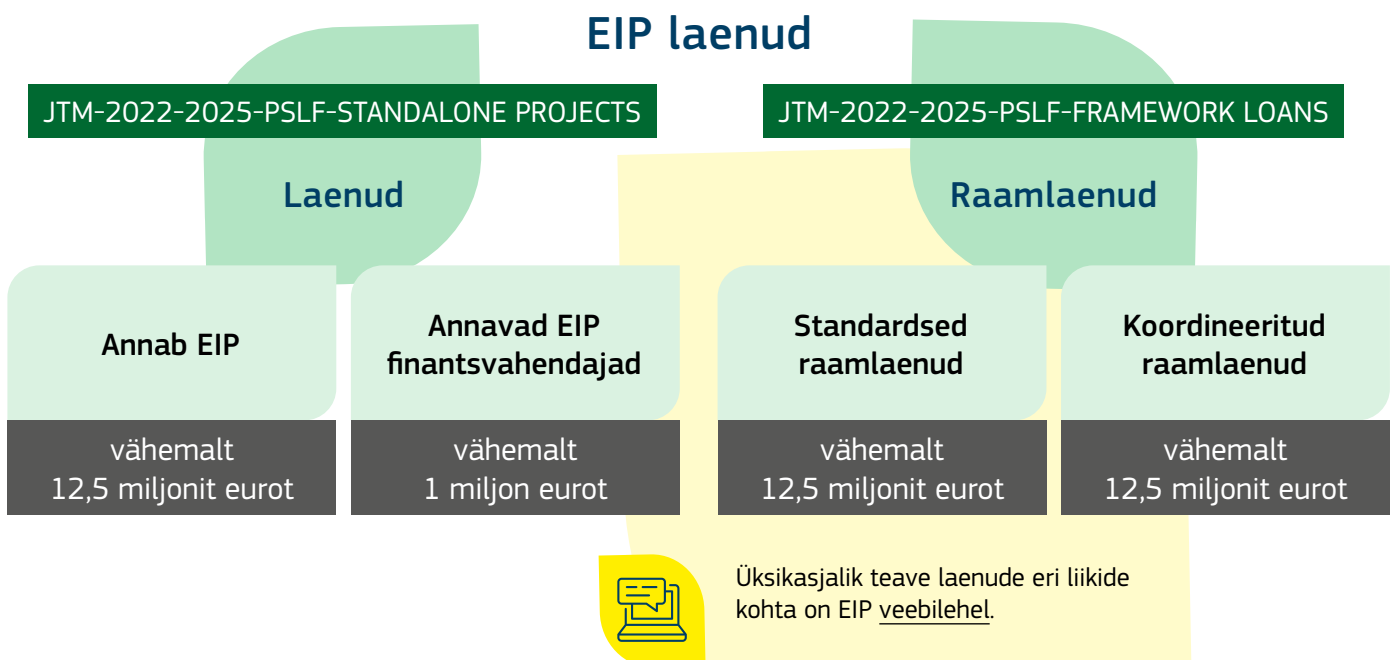
EIP laen (12,5 miljonit eurot) katab tavaliselt 50% projekti kogukuludest, mis peaks seega olema vähemalt 25 miljonit eurot. EIP võib otsustada kohaldada vähem arenenud ja üleminekupiirkondades ellu viidavate projektide suhtes kõrgemat (üle 50%) rahastamismäära.

EIP-l on mitmeid rahastamisviise, mida saab kombineerida avaliku sektori laenu rahastu toetusega.

- ▶ **Laenud** ühe investeerimisprojekti rahastamiseks.
 - EIP antavad laenud (otselaen vähemalt 12,5 miljonit eurot).
 - Laenud, mille annab üks EIP finantsvahendajatest (vähemalt 3 miljoni euro suurune vahendatud laen). EIP ja finantsvahendaja peavad olema vahendatud laenu allkirjastanud. Toetusetaotlused peab esitama vahendatud laenu lõplik saaja, sest finantsvahendaja ei saa toetusi otse rahastust taotleda.
- ▶ **Raamlaenud** selliste mitmeaastaste investeerimisprogrammide rahastamiseks, mis koosnevad mitmest väiksemast projektist samas või muus sektoris, mis ei ole taotluse esitamise ajal (täielikult) määratletud. Raamlaenud peab andma EIP otse (mitte finantsvahendaja) ja neid võib olla kahte liiki.
 - **Standardised raamlaenud** – kui toetuse taotleja on projektipaketi ainus toetusesaaja.
 - **Koordineeritud raamlaenud** – kui toetuse taotleja tegutseb projektide kogumi koordinaatorina ⁽¹⁾ teiste toetusesaajate nimel ja kannab rahalise toetuse üle kolmandatele isikutele.

Taotletud raamlaenu kogusumma peaks olema suurem kui 12,5 miljonit eurot, kuid raamlepinguga hõlmatud eri projektide investeerimiskulud võivad oma suuruselt erineda.

⁽¹⁾ Rahastamiskõhlikud koordinaatorid on suveräänsed üksused (nt ministeeriumid ja riigiasutused), samuti riiklikud ja piirkondlikud tugipangad ja finantseerimisasutused, kes osutavad avalikke teenuseid.

Euroopa Komisjoni ja EIP hinnang

Kõik esitatud taotlused läbivad Euroopa Komisjoni ja EIP üksikasjaliku hindamise.

Komisjoni hinnang

- ▶ 15 päeva jooksul pärast toetustaotluse esitamist hindab komisjon taotlusi vastuvõetavuse ja toetuskõlblikkuse kriteeriumide alusel.
- ▶ Kolme kuu jooksul alates taotluse esitamisest hindab komisjon taotlusi valiku-, välistus-, toetuse andmise ja prioriseerimise kriteeriumide alusel.
- ▶ Komisjon jagab EIPga valitud taotluste loetelu (need saavad toetuse ainult siis, kui nad saavad EIP-lt laenu).
- ▶ Need taotlused palutakse esitada toetuslepingu ettevalmistamiseks.

EIP hinnang

- ▶ EIP hindab komisjoni valitud taotlusi ja teatab komisjonile projektidest, mille EIP on rahastamiseks heaks kiitnud (või jätnud heaks kiitmata), hiljemalt 18 kuud pärast konkursikutse esitamist.
- ▶ Kui EIP on andnud hinnangu, valmistab komisjon ette ja allkirjastab toetuslepingud edukate konkursikutsetel osalejatega.

Toetuste ja laenude väljamaksmine

- ▶ Toetus makstakse välja tingimusel, et EIP rahastamisleping jõustub.

Raamlaenud peaksid enne taotluse esitamist Euroopa Komisjonile olema EIPga peetava arutelu edasijõudnud etapis. EIP antavate muude otselaenude korral soovitatakse samuti võtta enne toetuse taotlemist varakult ühendust EIPga.

EIP rahastatav projekt läbib tüüpiliselt seitse põhetappi: taotlus, hindamine, heakskiitmine, allkirjastamine, väljamaksmine, järelevalve ja aruandlus ning tagasimaksmine.

1. etapp
Taotlus

2. etapp
Hindamine

3. etapp
Heakskiitmine

4. etapp
Allkirjastamine

5. etapp
Väljamaksmine

6. etapp
Järelevalve
ja aruandlus

7. etapp
Tagasimaksmine

Nõustamistugi

Taotlejad võivad kasutada ka nõustamistuge, mida pakutakse avaliku sektori laenurahastu raames programmi „InvestEU“ nõustamiskeskuse või veebilehe „Working towards a just transition“ („Õiglase ülemineku nimel töötamine“ (eib.org)) kaudu rahastamiskõlblike projektide ettevalmistamiseks, arendamiseks ja rakendamiseks ning toetusesaajate suutlikkuse suurendamiseks. Nõuandvat abi võib saada näiteks järgmises:

- ▶ projektikavade arendamine, sealhulgas projektide sõelumine ja prioriseerimine;
- ▶ finantsiline struktureerimine ja modelleerimine;
- ▶ teostatavusuuringud;
- ▶ rakendustugi.

Nõustamistugi on saadaval nii enne kui ka pärast taotluse esitamist. Keskse kontaktpunkti kasutamisel palutakse taotlejatel märkida, et nad taotlevad nõustamistuge seoses avaliku sektori laenurahastuga.

Nõustamistoeks on ette nähtud kuni 35 miljonit eurot, sealhulgas 10 miljonit eurot toetusesaajate rakendussuutlikkuse loomiseks, eelkõige vähem arenenud piirkondades.

Kasulik teave ja lingid

- ▶ Õiglase ülemineku mehhanismi lisateave on õiglase ülemineku platvormil ([European Commission > Regional policy > Funding > Just Transition Fund > Just Transition Platform](#)). Sellel lehel leiate ka teavet asjakohaste sündmuste, uudiste ja rahastamisvõimaluste kohta.
- ▶ CINEA ja avaliku sektori laenurahastu rahastamise lisateave on CINEA veebilehel ([European Commission > CINEA > Just Transition Mechanism](#)).
- ▶ EIP tegevust õiglase ülemineku toetamisel kirjeldatakse siin: [EIB > Projects > Sectors > Regional development > Just transition](#).
- ▶ EIP laenueskirjad, -poliitika ja -menetlused on esitatud siin: [EIB > Products](#).
- ▶ Rahastu nõuandeteenuste kasutamiseks saatke e-kiri aadressil eib-advisory@eib.org.

Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet

Euroopa Komisjon
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Tel +32 22995252

 <https://cinea.ec.europa.eu>

 cinea@ec.europa.eu

 [@cinea_eu](https://twitter.com/cinea_eu)

 [CINEA – Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet](#)

 [CINEA rakendusamet](#)

Euroopa Liidu Väljaannete
Talitus, 2023

© Euroopa Liit, 2023

Print ISBN 978-92-95231-26-9
doi:10.2926/978904
HZ-04-23-072-ET-C

PDF ISBN 978-92-95225-78-7
doi:10.2926/705323
HZ-04-23-072-ET-N

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39). Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused. Kõik pildid: © Adobe Stock

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus